

end udenlandske, der eventuelt er begunstiget af tilsvarende ordninger.

Et element i evalueringen af en konkret ordning vil derfor være en vurdering af, hvorvidt ordningen lever op til sit formål. Ud fra en samfundsøkonomisk betragtning vil det være relevant at se på, om gevinsterne står mål med alle de omkostninger, der er forbundet med eksistensen af ordningen. Det afhænger blandt andet af, hvor effektiv ordningen er med hensyn til at nå målet, og hvor store de afledte effekter er på andre.

Med udgangspunkt i disse spørgsmål er der i det følgende opstillet en ramme for evaluering af støtteordninger. Rammen for evaluering af enkelte ordninger bygger på en gennemgang af følgende punkter.

- Overordnet beskrivelse af ordningen
- Støtteordningens formål
- Markedsfejl
- Internationale rammevilkår og andre begrundelser
- Støtteordningens effekt og afledte effekter
- Samlet vurdering

4. EVALUERINGS AF HJEMMESERVICE

Overordnet beskrivelse af ordningen

Siden indførelsen af hjemmeservice i 1994 har ordningen haft forskellige udformninger med tilskud til forskellige ydelser og med forskellige tilskudsprocenter. Senest er hjemmeserviceordningen justeret pr. 1. januar 2004. Den nuværende hjemmeserviceordning, som er genstand for denne evaluering, giver tilskud til almindeligt forekommende rengøring af private hjem, hvor der bor mindst én person, som er fyldt 65 år eller er førtidspensionist. Tilskuddet er på 40 pct. af prisen. En husstand kan højst få 6.000 kr. i tilskud pr. virksomhed pr. kvartal.

Hjemmeserviceordningen fungerer i princippet som et tilskud til forbrugeren, selvom tilskuddet i praksis bliver udbetalt til hjemmeservicevirksomhederne. Det offentlige tilskud er dog også fremmede for hjemmeserviceerhvervet, idet en del af erhvervets aktiviteter formentlig ikke ville finde sted uden støtteordningen.

Der er ca. 29.000 husstande årligt, der modtager hjemmeservice, og det gennemsnitlige tilskud pr. husstand er ca. 2.800 kr. årligt. Der er optaget ca. 2.300 virksomheder i hjemmeserviceordningen i 2006, hvoraf kun ca. 1.200 har modtaget tilskud og dermed er aktive inden for

hjemmeservice. Hjemmeservice beskæftiger ca. 700 fuldtidspersoner. De offentlige udgifter til hjemmeservice udgjorde knap 80 mio. kr. i 2006, svarende til et tilskud på 114.000 kr. pr. fuldtidsbeskæftiget.

Støtteordningens formål

Formålet med den nuværende hjemmeserviceordning er at øge velfærden for de ældre. Formålet er ikke nærmere præciseret. Formålet om at øge velfærden for de ældre er ikke direkte målbart, ligesom det ikke er entydigt, hvad der forstås ved begrebet velfærd. Tilsvarende er der ikke opstillet succeskriterier for, hvor meget velfærden skal øges for de ældre, for at det kan siges, at tilskudsordningen opfylder sit formål.

Tidligere har hjemmeserviceordningen også haft en række andre formål, herunder at øge velfærden for travle børnefamilier. Men ved justeringen af hjemmeserviceordningen pr. 1. januar 2004 blev der lagt til grund, at hjemmeservice var mest udbredt i de velhavende amter, at de fleste kunder generelt vurderedes at have bedre mulighed end ældre og førtidspensionister for at betale regningerne selv, eller alternativt selv kunne udføre arbejdsopgaverne. Derudover har det været et formål med hjemmeserviceordningen at fremme beskæftigelsesmulighederne for ufaglærte og kortuddannede. Men ved justeringen i 2004 blev det vurderet, at behovet for at skabe forbedrede beskæftigelsesmuligheder ikke er så relevant som ved lanceringen af ordningen, hvor den strukturelle ledighed var væsentligt højere. Endelig var det tidligere et formål med hjemmeservice at reducere omfanget af gør det selv-arbejde og sort arbejde, men evalueringen af ordningen i 2001 viste, at sort arbejde inden for rengøring kun blev reduceret med 7 pct.

Markedsfejl

Ifølge loven er hjemmeserviceordningen ikke begrundet med markedsfejl, som tilskuddet skal afhjælpe. Derimod har hjemmeservice en social eller fordelingspolitisk begrundelse, idet formålet med ordningen er at øge velfærden for de ældre.

Internationale rammevilkår og andre begrundelser

Hjemmeservice har tidligere været begrundet med fremme af beskæftigelsen, idet hjemmeserviceordningen havde sit afsæt i en periode med høj strukturel ledighed, herunder en betydelig merledighed blandt ufaglærte. Ved evaluering-